

รายงานผลการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจ
กระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมภาคประชาชน
งานคัดเลือก อสม.ดีเด่นระดับเขต ภาค ในภาคใต้ ปี ๒๕๖๖

วันที่จัดกิจกรรม ๑๗-๒๐ มกราคม ๒๕๖๖

นายอนันต์ รักดี นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ กลุ่มพัฒนาวิชาการและการจัดการความรู้ และนายธรรมลักษณ์ กล้าหาญ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ กลุ่มพัฒนาภาคีเครือข่ายและการสร้างการมีส่วนร่วม ร่วมเป็นกรรมการและคณะทำงานคัดเลือก อสม.ดีเด่น ระดับเขต ๑๑, ๑๒ และระดับภาคใต้ ในวันที่ ๑๗-๑๙ มกราคม ๒๕๖๖ และร่วมประชุมคณะกรรมการอำนวยการเพื่อรับรองผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น ระดับเขตสุขภาพที่ ๑๑, ๑๒ และระดับภาคใต้ ปี ๒๕๖๖ ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ ณ ศูนย์พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

วัตถุประสงค์

๑. สร้างขวัญกำลังใจให้ อสม.มุ่งมั่นแก้ปัญหาชุมชน
๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาต่อยอดการดูแลสุขภาพ
๓. พัฒนาศักยภาพ อสม.จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๔. มีนวัตกรรมเพื่อใช้ดูแลสุขภาพชุมชน

คุณประโยชน์ต่อ อสม.โดยตรง

๑. ทักษะการนำเสนอ (การพูดในที่สาธารณะ)
๒. การจัดการสุขภาพชุมชน ในทุกสาขา

ประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๑. การครองตน
๒. การครองคน
๓. การครองงาน
๔. การเป็นผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม
๕. การเป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ด้านสร้างสุขภาพ การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น
๖. การเป็นผู้ได้รับการยอมรับของสังคม
๗. การเป็นผู้นำหรือมีส่วนร่วมในการจัดระบบสุขภาพชุมชน

หัวข้อเรื่อง

สาขาที่ ๑ การเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. ที่เกี่ยวกับโรคที่เกิดจากคนหรือสัตว์ ทั้งจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรค และเมื่อเกิดขึ้นแล้วสามารถแพร่กระจายไปสู่คนหรือสัตว์อื่นได้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม (เช่นผ่านสัตว์พาหะ) โดยมีการเฝ้าระวัง สำรวจ ค้นหา เก็บรวบรวมข้อมูล สังเกตอุบัติการณ์ต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวหรือรอบชุมชน และหมู่บ้านมีการตรวจสอบ วิเคราะห์ข้อมูล รายงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบให้ผู้เกี่ยวข้องได้อย่างรวดเร็ว ทันเวลา สม่าเสมอ มีการประสานงานการเฝ้าระวัง การวางแผนการควบคุมโรค การดำเนินมาตรการควบคุมโรค ตลอดจน การประเมินผลการควบคุมป้องกันโรค และใช้ข้อมูลเพื่อหยุดยั้งการเกิดโรค ลดอัตราการเกิดและอัตราการตายจากโรค ผ่านเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงกันทั้งระบบภายในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้านเพื่อสร้างความปลอดภัยให้กับประชาชนในหมู่บ้านของตนเองและหมู่บ้านอื่น ๆ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน

สาขาที่ ๒ การส่งเสริมสุขภาพ

หมายถึง การกระทำหรือการดำเนินงานของ อสม. ในการส่งเสริมให้ประชาชนเพิ่มสมรรถนะ ความรอบรู้ ด้านสุขภาพและตระหนักถึงการควบคุมและปรับปรุงสุขภาพของตนเองทั้งร่างกายและจิตใจโดยบุคคล หรือกลุ่มบุคคลเหล่านั้นต้องสามารถบ่งบอกความมุ่งมั่นปรารถนาของตนเอง สามารถตอบสนองต่อปัญหา ของตนเอง สามารถควบคุมปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อสุขภาพ สามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมหรือปรับตนให้เข้ากับ สิ่งแวดล้อม หลีกเลี่ยงหรือลดปัจจัยลบที่เป็นสาเหตุทำลายสุขภาพ เช่น ลดปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดโรค การขาดจิตสำนึกในเรื่องของความปลอดภัยที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุ ขณะเดียวกันให้ความสำคัญหรือเพิ่มปัจจัยบวก ที่ทำให้มีสุขภาพดี เช่น การออกกำลังกายเพิ่มขึ้น รับประทานอาหารที่สะอาดปลอดภัยถูกหลักโภชนาการ และมีคุณภาพ พักผ่อนนอนหลับเพียงพอ สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี รวมทั้งการเฝ้าระวัง ส่งเสริม สุขภาพ ป้องกันโรคที่เกิดจากการมีพฤติกรรมสุขภาพไม่พึงประสงค์ เช่น ไขมันในเลือดสูง ความดันโลหิตสูง เบาหวาน เป็นต้น เพื่อการบรรลุซึ่งสุขภาวะอันสมบูรณ์ตลอดช่วงชีวิตสู่วัยสูงอายุที่สุขภาพดี และมีคุณภาพ

สาขาที่ ๓ สุขภาพจิตชุมชน

หมายถึง การดำเนินงานของอสม. ในการพัฒนางานสุขภาพจิตชุมชน เพื่อช่วยให้คนในชุมชนมีสุขภาพจิตดี และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพื่อให้ชุมชนตนเองเป็นชุมชนสุขภาพจิตดีผ่านบทบาทสำคัญ ได้แก่ ๑) สอดส่อง มองหา (Look) การป้องกันปัญหาสุขภาพจิต โดยการมองหา สังเกต และเข้าถึงผู้ที่เสี่ยงต่อปัญหาสุขภาพจิต ในชุมชน เช่น กลุ่มวัยรุ่นที่ท้องไม่พร้อม กลุ่มวัยทำงานที่มีภาวะเครียด ซึมเศร้า กลุ่มวัยสูงอายุที่เจ็บป่วย ด้วยโรคเรื้อรัง กลุ่มผู้พิการที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ๒) ใส่ใจรับฟัง (Listen) การดูแลด้านจิตใจคน ในชุมชน ได้แก่ การบรรเทาหรือแก้ไข้ปัญหา และการส่งเสริมให้ความรู้ด้านสุขภาพจิต ซึ่งการบรรเทาหรือแก้ไข้ปัญหา เช่น รับฟัง ให้คำปรึกษา แนะนำ ให้ข้อคิดเตือนใจแก่คนที่ทุกข์ใจ ปลอดภัยให้กำลังใจ เยี่ยมเยียนถามไถ่อาการ ส่วนการส่งเสริม ให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพจิตตนเอง ครอบครัว ชุมชน อาจสื่อสารผ่านหอกระจายข่าวหรือวิทยุชุมชน ๓) ส่งต่อเชื่อมโยง (Link) การช่วยให้ได้รับการรักษาต่อเนื่อง โดยการพูดคุยกับผู้ป่วยและญาติให้เห็นความสำคัญของการกินยา หรือปฏิบัติตามตามหมอสั่ง การประสานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการส่งต่อ การติดตามเยี่ยมบ้านร่วมกับเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข การสื่อสารให้คนในชุมชนรับทราบ บริการสายด่วนกรมสุขภาพจิต ๑๓๒๓ บริการ ๒๔ ชั่วโมง

สาขาที่ ๔ การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ยาเสพติดในชุมชน

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. โดยการเฝ้าระวัง สอดส่อง ดูแล บำบัดฟื้นฟู และป้องกันการใช้ และแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ผิดกฎหมาย เช่น ยาบ้า ยาอี ยาไอซ์ กัญชา ฝิ่น และอนุพันธ์ของฝิ่น เป็นต้น ยกเว้น สุรา และยาสูบ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารความรู้เรื่องยาเสพติด และสามารถวิเคราะห์/วางแผน/แก้ไข ปัญหา ยาเสพติดในชุมชนอย่างเหมาะสม โดยความร่วมมือจากบุคคลในชุมชน สังคม และหน่วยงานพหุภาคี อย่างต่อเนื่องด้วยชุมชนจนทำให้ชุมชนสามารถดูแลและพึ่งพาตนเองได้ เรียกว่า “ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย จากยาเสพติด” (Society Free of Drug)

สาขาที่ ๕ การบริการในศูนย์สาธารณสุขมูลฐานชุมชน (ศสมช.) และการสร้างหลักประกันสุขภาพ

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. เพื่อให้มีสถานที่ที่เหมาะสมในการให้บริการสุขภาพเบื้องต้น แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน เช่น การส่งเสริมสุขภาพ การควบคุมป้องกันโรค การช่วยเหลือรักษาพยาบาล ขั้นต้น การตรวจ คัดกรองโรค การส่งต่อผู้ป่วย การฟื้นฟูสุขภาพ มีการจัดข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพของประชาชน ในพื้นที่ มีการเผยแพร่ข่าวสารสาธารณสุขและให้คำแนะนำ ด้านสุขภาพ เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการประชุมหารือระหว่างอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน ประชาชน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไข ปัญหาสุขภาพ รวมทั้งการดูแลให้ประชาชนได้รับสิทธิให้ครอบครัวและเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพ (บัตรประกัน สุขภาพที่รัฐบาลออกให้กับผู้มีสัญชาติไทยที่ลงทะเบียนใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าเพื่อเป็นหลักฐาน

ในการเข้ารับบริการสาธารณสุขจากโรงพยาบาล สถานีนอนามัย และสถานพยาบาลต่าง ๆ ในยามจำเป็น โดยประชาชนมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด จึงจะสามารถใช้สิทธินี้ได้)

สาขาที่ ๖ การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสุขภาพ

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยอาศัย ความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความรู้ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ชุมชน มาวิเคราะห์ วางแผนและแก้ไข ปัญหาด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพในชุมชนเพื่อให้ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่จำหน่ายในชุมชนมีคุณภาพและปลอดภัย ต่อผู้บริโภค ตลอดจนให้ความรู้ สร้างความรอบรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์สุขภาพ และการให้บริการด้านสุขภาพและสามารถเลือกซื้อและใช้บริการสุขภาพได้อย่างมีคุณภาพและปลอดภัย

สาขาที่ ๗ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพ

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. เกี่ยวกับการส่งเสริมชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ จากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพในชุมชนที่ครอบคลุมการส่งเสริม ป้องกัน รักษาและฟื้นฟูสุขภาพประชาชน รวมทั้งการประยุกต์ และพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสุขภาพให้สอดคล้องกับบริบททางด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม ที่เปลี่ยนแปลงไป มีการส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชนมีบทบาทในการจัดการระบบสุขภาพชุมชน ด้วยตนเอง และส่งเสริมบทบาทชุมชนในการดูแลสุขภาพโดยการมีส่วนร่วมของหมอพื้นบ้านในชุมชน

สาขาที่ ๘ การป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในชุมชน

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม โรคเอดส์และโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ในชุมชน โดยการให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สร้างความตระหนักของคนในชุมชน ลดการตีตรา และเลือกปฏิบัติ การร่วมมือแก้ไขปัญหาเอดส์และโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสามารถวิเคราะห์/วางแผน/แก้ไขปัญหาเอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม

สาขาที่ ๙ การจัดการสุขภาพชุมชนและการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. ในการจัดการและเป็นต้นแบบด้านการจัดการสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อมของตนเอง ตลอดจนครอบครัวและชุมชน สามารถสร้างความเข้าใจและถ่ายทอดองค์ความรู้ จัดทำแผนการจัดการสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยกระบวนการมีส่วนร่วมในชุมชน รวมถึงค้นหาต้นทุน ทางสังคม หรือกลไก เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในการป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพและอนามัย สิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การมีสุขภาพที่แข็งแรง และมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีอย่างยั่งยืน

สาขาที่ ๑๐ นมแม่ และอนามัยแม่และเด็ก

หมายถึง การกระทำหรือดำเนินงานของ อสม. เกี่ยวกับงานอนามัยแม่และเด็กของชุมชนในการดูแล หญิงตั้งแต่ระยะก่อนตั้งครรภ์ ระยะตั้งครรภ์ จนถึงระยะหลังคลอด และดูแลเด็กแรกเกิดถึง ๕ ปี ให้มีสุขภาพ และคุณภาพชีวิตที่ดี โดยเน้นการทำงานเชิงรุกตั้งแต่การเตรียมความพร้อมหญิงเจริญพันธุ์ก่อนตั้งครรภ์ การดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ควบคู่กับการฝากครรภ์เร็วและสม่ำเสมอ การเฝ้าระวังความเสี่ยงในหญิงตั้งครรภ์ เพื่อให้ลูกเกิดรอดแม่ปลอดภัย การดูแลแม่หลังคลอดเพื่อฟื้นฟูสุขภาพให้แข็งแรง การดูแลและส่งเสริมเด็ก ให้ได้กินนมแม่อย่างเต็มที่ การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการสมวัย รวมทั้งการส่งเสริมความพร้อมในการเป็นพ่อแม่ ที่สามารถเลี้ยงดูเด็กได้อย่างคุณภาพในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

สาขาที่ ๑๑ ทันทสุขภาพ

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. ในการดูแลทันตสุขภาพของตนเองและประชาชน โดย

๑. มีความรู้และสามารถบอกถึงสาเหตุของโรคในช่องปาก ความผิดปกติที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรคในช่องปากได้

๒. มีความตระหนักในการส่งเสริม ป้องกัน ดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง และส่งเสริมให้ประชาชนมีทันตสุขภาพที่ดีโดยมีพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร การทำความสะอาดช่องปากและใช้ผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพที่เหมาะสม ถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน

๓. สามารถสร้างความรู้ความเข้าใจ การมีส่วนร่วม เพื่อผลักดันและสนับสนุนควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพช่องปากได้

๔. จัดการสิ่งแวดล้อมที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดปัญหาและก่อให้เกิดความผิดปกติในการเกิดโรคในช่องปาก ได้แก่ โรคฟันผุ โรคเหงือกอักเสบ และโรคปริทันต์ เช่น ลดปัจจัยเสี่ยงในการบริโภคอาหารหวาน การดื่มแอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ ฯลฯ

๕. สามารถตรวจเฝ้าระวังเบื้องต้น ประเมินกลุ่มเสี่ยง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม และผลิตภัณฑ์ด้านทันตสุขภาพ โดยมีส่วนร่วมผลักดันให้มีผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพที่เหมาะสม

๖. ให้คำปรึกษาเบื้องต้น แนะนำ และส่งต่อประชาชนเพื่อไปรับบริการป้องกัน แก้ไข รักษา และฟื้นฟูทางทันตกรรม ต่อไป

สาขาที่ ๑๒ การเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อ

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคไม่ติดต่อ ๔ กลุ่มโรคหลัก ประกอบด้วย โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือด (โรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง) โรคมะเร็ง และโรคทางเดินหายใจเรื้อรัง รวมทั้งปัจจัยเสี่ยงของโรคไม่ติดต่อ ได้แก่ สุรา ยาสูบ การบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม (หวานมัน เค็มเกิน หรือขาดผักผลไม้) และการมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ โดยสามารถวิเคราะห์/วางแผน/แก้ไขปัญหาเพื่อการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อและปัจจัยเสี่ยง ประสานความร่วมมือของชุมชน สังคม และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ อสม.ควรเป็นต้นแบบในการดูแลสุขภาพตนเอง มีกิจกรรมทางกายอย่างเพียงพอ บริโภคอาหารหวาน มัน เค็ม อย่างเหมาะสม ไม่บริโภคสุรา/ยาสูบ และ BMI ไม่เกินเกณฑ์ ซึ่งสามารถให้ความรู้และสื่อสารกับคนในชุมชน เพื่อสร้างแรงจูงใจและเกิดความตระหนักในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มป่วย ได้แก่ เลิกบุหรี่ เลิกสุรา ลดการบริโภคอาหารหวาน มัน เค็ม เพิ่มกิจกรรมทางกายในการลดโรคไม่ติดต่อ รวมถึงสามารถคัดกรองกลุ่มเสี่ยงด้วยการใช้เครื่องวัดความดันโลหิต ใช้แอปพลิเคชันประเมินโอกาสเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือด (CVD Risk Score) การส่งข้อมูล ตลอดจนสามารถระบุผู้ที่ป่วยและผู้ที่มีความเสี่ยงในเขตรับผิดชอบ และสามารถจัดการให้ผู้ป่วยไปพบแพทย์ตามนัดและรับประทานยาตามแพทย์สั่ง โดยมีเป้าหมายในการลดกลุ่มเสี่ยง เพิ่มการเข้าถึงบริการ และเพิ่มอัตราผู้ป่วยที่ควบคุมโรคได้

อสม.ดีเด่นการจัดการสุขภาพชุมชนในพื้นที่พิเศษชายแดนภาคใต้

หมายถึง การดำเนินงานของ อสม. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่พิเศษชายแดนใต้ในการร่วมงานแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ สามารถจัดกิจกรรมคัดกรอง เฝ้าระวังสุขภาพ และการป้องกันปัญหาสาธารณสุข ถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพ ตลอดจนการให้บริการด้านสุขภาพในชุมชน นำไปสู่การดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัวและชุมชนที่พึ่งตนเองได้ ตลอดจนการให้บริการด้านสุขภาพในชุมชน

วิธีการ

การนำเสนอแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากประสบการณ์การทำงาน ของ อสม.ดีเด่นระดับจังหวัด สาขา
ละ ๑ คน

สรุปประเด็นการแลกเปลี่ยน

การครองตน

- ๑) การเป็นผู้มีสุขภาพดี ไม่เจ็บป่วยด้วยโรคที่ป้องกันได้ เช่น เอดส์ พิษสุราเรื้อรัง วัณโรค และโรค
ปอด หัวใจ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง
 - ๒) การเป็นแบบอย่างที่ดี: พฤติกรรมตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นในเรื่องพฤติกรรมอนามัย เช่น
บ้านเรือนสะอาด ไม่ติดบุหรี่ สุรา ไม่สำส่อนทางเพศ การออกกำลังกาย และอื่นๆ
 - ๓) การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น สนใจใฝ่หาความรู้ ข้อมูลข่าวสารจากสื่อและแหล่งต่างๆอยู่เสมอ
 - ๔) มีครอบครัวอบอุ่น เอาใจใส่ดูแลสมาชิกในครอบครัวของตนให้มีสุขภาพดี
 - ๕) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถเป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่างๆให้กับบุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้านและ
คนในชุมชนได้
- ๖) ครอบครัวมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขและการเสียสละเพื่อส่วนรวม

การครองคน

- ๑) เป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพ และร่วมแก้ไขปัญหาสาธารณสุขของชุมชน
- ๒) การโน้มน้าวและสร้างศรัทธา : สามารถชี้แจง ชักชวน เพื่อนบ้านให้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนา
สาธารณสุข เพื่อนบ้านให้การยอมรับ เชื่อมั่นในตนเองและผู้อื่น กระจื่อหรือร้อนและเสียสละ
- ๓) มีความเป็นประชาธิปไตย มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
- ๔) มีความเสียสละ ตระหนักในบทบาทหน้าที่ของการเป็นอาสาสมัครและกระตุ้นให้คนในหมู่บ้านเห็น
ความสำคัญของการทำงานอาสาสมัคร

การครองงาน

- ๑) มีทักษะในการบริหารจัดการงานสาธารณสุขในชุมชน
- * มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ได้แก่ การค้นหาปัญหา การวิเคราะห์หาสาเหตุ การวางแผน การ
ดำเนินงานและประเมินผล
 - * สามารถบริหารจัดการเงินอุดหนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - * สามารถระดมทรัพยากรจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆทั้งภายใน/ภายนอกชุมชน มาสนับสนุนการดำเนินงาน
แก้ไขปัญหาและพัฒนางานสาธารณสุขของพื้นที่
- ๒) มีทักษะในการจัดบริการสาธารณสุขมูลฐานในชุมชน (สาธิตกิจกรรมบริการสาธารณสุขมูลฐาน)
 - ๓) มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้านสาธารณสุขแก่ผู้อื่น (เป็นผู้คิด ผู้ฟัง ผู้พูดที่ดี)
 - ๔) มีความสามารถและทักษะในการพัฒนาชุมชนแบบผสมผสาน เช่น การแก้ไขปัญหาสาธารณสุข
ผสมผสานกับการพัฒนาการเกษตรและการศึกษา เป็นต้น
 - ๕) สามารถประสานงานกับกลุ่มหรือองค์กรต่างๆทั้งภาครัฐและเอกชน
 - ๖) สามารถขยายบทบาทของการเป็นผู้นำ การเป็นแบบอย่างในการพัฒนาชุมชนแบบผสมผสานแก่
ผู้อื่น ทั้งในและนอกชุมชน

การเป็นผู้มีผลงานเป็นที่ประจักษ์แก่สังคม

- ๑) เป็นผู้ที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับของสังคมอันแสดงให้เห็นถึงความเสียสละและความสามารถในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาสุขภาพของประชาชนแบบเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่นๆอย่างเหมาะสมกับบทบาท
- ๒) เป็นผู้ที่ได้รับตำแหน่งอื่นๆในชุมชน สังคม หน่วยงาน องค์กรต่างๆ
- ๓) การได้รับเชิญเป็นวิทยากร
- ๔) การได้รับเชิญให้นำผลงานไปแสดงหรือมีผู้กล่าวขวัญถึง
- ๕) การได้รับตำแหน่งอื่นๆในสังคมระดับเหนือขึ้นไปจากชุมชนที่อาศัย
- ๖) การมีหน่วยงาน องค์กร บุคคล ชุมชนมาเรียนรู้ในผลงาน
- ๗) การได้รับการยกย่อง เชิดชูเกียรติในผลงาน ด้วยการแสดงหลักฐานรางวัลเกี่ยวกับผลงาน

การเป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการ ประสบการณ์ด้านสร้างสุขภาพ การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น

* แสดงความรู้และทักษะในการสร้างสุขภาพ การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรค ตลอดจนการรักษาพยาบาลเบื้องต้นในรูปแบบต่างๆ

- ผลงานเชิงประจักษ์ที่ทำได้สำเร็จบรรลุเป้าหมายตามสภาพปัญหาของพื้นที่หรือตอบสนองความต้องการของชุมชน
- หลักฐานที่แสดงว่ากิจกรรมหรือการดำเนินการของชุมชนในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของประชาชน การสร้างการมีส่วนร่วมในการปรับพฤติกรรมของประชาชนและลดปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อโรค/ปัญหาและการจัดการสุขภาพของชุมชน
- กิจกรรมหรือนวัตกรรมการจัดการสุขภาพของชุมชนที่สร้างโดยชุมชน หรือมาตรการทางสังคมที่ชุมชนร่วมกันกำหนด ตลอดจนผลการประเมิน

การเป็นผู้ได้รับการยอมรับของสังคม

- ๑) อปท. เป็นผู้แสดงความจำนงสนับสนุนส่งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เข้ารับการคัดเลือกในฐานะแกนนำด้านสุขภาพในการจัดการให้เกิดหมู่บ้านจัดการสุขภาพหรือการจัดการสุขภาพของชุมชน
- ๒) สร้างเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน
- ๓) ชมรม อสม. ส่งเสริมสนับสนุน
- ๔) สามารถอธิบายทิศทาง เป้าหมายหรือจุดหมายปลายทางของการพัฒนาของหมู่บ้านหรือตำบลกับสาขาที่เข้ารับการคัดเลือกได้

การเป็นผู้นำหรือมีส่วนร่วมในการจัดระบบสุขภาพชุมชน

- ๑) เป็นกรรมการเกี่ยวกับด้านหลักประกันสุขภาพของชุมชน
- ๒) เป็นกรรมการกองทุนสุขภาพตำบล

ผลที่ได้รับ

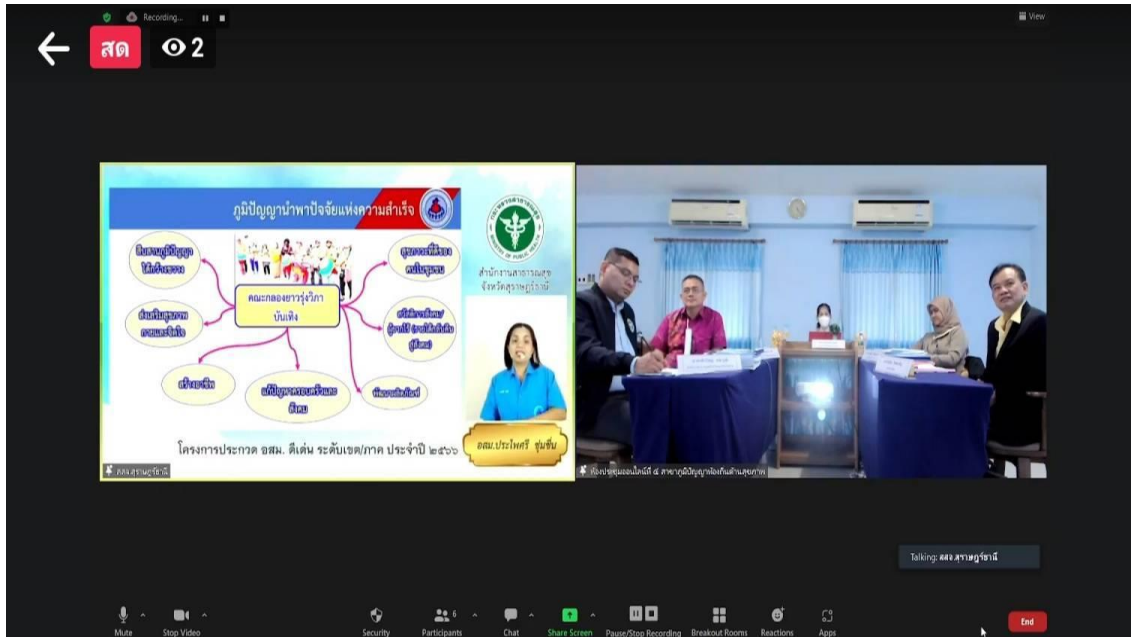
ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำทักษะการนำเสนอและการพูดในที่สาธารณะไปใช้ปฏิบัติงานในการดูแลประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบทั้งระดับครอบครัว หมู่บ้านและตำบลได้ดีมากขึ้น

การนำผลไปปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน

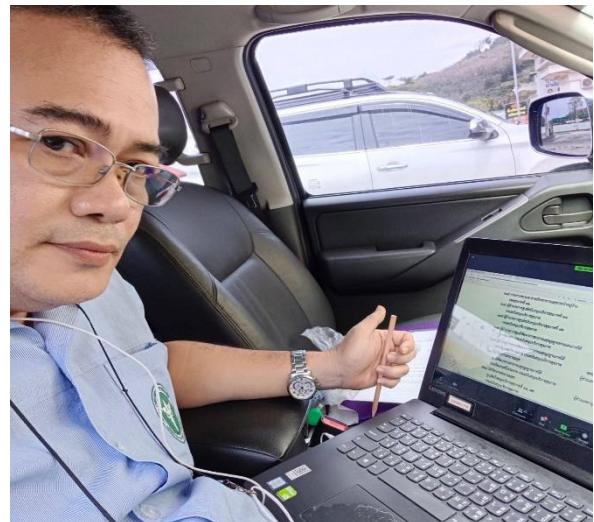
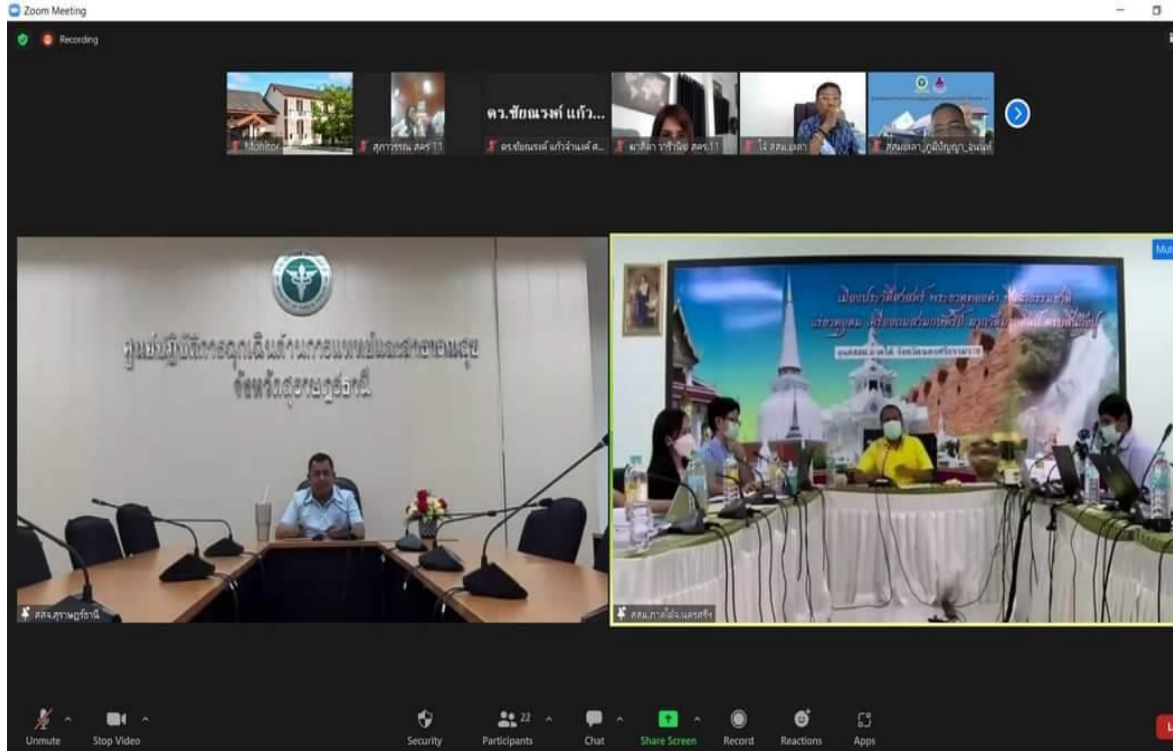
สามารถนำแนวทาง วิธีปฏิบัติที่เป็นผลงานเด่น การปฏิบัติที่เป็นเลิศ นำไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับพื้นที่อื่น ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนางานต่อไป

สรุปภาพกิจกรรม

งานคัดเลือก อสม.ดีเด่นระดับเขต ภาค ในภาคใต้ ปี ๒๕๖๖ ในวันที่ ๑๗-๑๘ มกราคม ๒๕๖๖

ประชุมคณะกรรมการอำนวยการเพื่อรับรองผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น ระดับเขตสุขภาพที่ ๑๑,๑๒ และระดับภาคใต้ ปี ๒๕๖๖ ในวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ ณ ศูนย์พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตัวอย่างผลงาน อสม.ดีเด่น

